

Vakıf memba sularile orman ve zeytinliklerin işletilmesi hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı: 27/VIII/1940 - Sayı: 4598)

No.
3913

Kabul tarihi
21 - VIII - 1940

BİRİNCİ MADDE — Vakıflar umum müdürlüğünce idare edilmekte olan memba sularile orman ve zeytinliklerin ticarî esaslar dairesinde işletilmesi için 2762 sayılı Vakıflar kanunu mucibince tahsil edilen taviz bedellerinden 600 000 liraya kadar mütedavil sermaye tahsisine Vakıflar umum müdürlüğü salâhiyetlidir. 3116 sayılı Orman kanununun mazbut vakıflara aid 62 nci maddesi hükmü mahfuzdur.

İKİNCİ MADDE — Birinci maddede yazılı mevzulardan mütedavil sermaye ile işletilmesi icab edenlerin tefriki ile lüzumu kadar işletme idareleri tesisi ve her işletme idaresinin kırtasiye, mefruşat, mahrukat gibi idare masraflarını ve daimî memur ve müstahdemlerinin kadrolarını ihtiva eden idare bütçeleri ve bu idarelere ayrılan mütedavil sermaye mikdarile bu sermayenin tedavülü suretile temin edilecek olan muamele hacmini gösteren faaliyet programları ve bunlara aid tadiller Umum müdürlüğün teklifi üzerine Vakıflar idare meclisince tesbit olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İşletme idarelerine devredilecek zeytinlik, orman, fabrika, bina ve su tesisatı ile emsali biçümle gayrimenkullerin vergileri bu malların sahibi bulunan Vakıflar idaresine ve her türlü imar ve bakım masrafları işletme idarelerine aid olmak üzere senelik icar bedelleri mahallî rayiçlerine ve Vakıflar idare meclisince tayin edilecek esaslara göre mahallî vakıflar ve işletme memurları arasında tesbit olunur.

Bedel hakkında ihtilâf vukuu takdirinde keyfiyet idare meclisi tarafından tedkik edilerek bir karara bağlanır. İşbu icar bedellerinden mazbut vakıflara aid kısmı bütçeye, mülhak vakıflara aid kısmı da vakıflarına irad kaydolunur.

Alemdağı memba suları tesisatı için icar alınmaz.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İşletme idarelerine ayrılacak mütedavil sermayeden işletme hususatının ticarî mevzuata göre idaresini temin için lüzumu olan her türlü menkul eşya, makine ve malzeme bedel veya kiralari, her nevi imar ve bakım masrafları, amele ücretleri, nakliye, sigorta ve komisyonlar ve işletmeden mütevellid tamir ve sair her nevi masraflar ve Vakıflar idaresine verilen alelûmum kiralar, ticarî maksadlarla bu fabrikalarda işletmek üzere mubayaa edilecek mamul, nimmamul ve gayrimamul maddeler bedelleri tediye edileceği gibi görülecek lüzum üzerine zeytin mahsulünün tasiri ve her nevi yağ mamulâtı yapılmak için Vakıflar idare meclisi kararile hariçten fabrika, bina, arazi, orman ve zeytinlik te isticar edilebilir.

İşletme idareleri, idare meclisi kararile bu kabîl muamelelerinde bakikî ve hükmî şahıslar ile iştirake de salâhiyettardır.

BESİNCİ MADDE — Vakıflar umum müdürlüğü idare meclisi kararile:

A) İşlerini yürütmek üzere hariçten kira ile tutacağı gayrimenkuller için lüzumu halinde on seneyi geçmemek üzere mukavele yapabilir.

B) Vakıf memba sularile orman ve zeytinlik mahsullerini veya bunlardan

elde edilecek mamulleri satanlara tesbit edilecek miktarda komisyon verebilir.

C) Satış bedeli miktarında olmak şartıyla banka teminatı mukabilinde kredi ile de satış yapılabilir.

ALTINCI MADDE — Vakıflar umum müdürlüğü bu kanun mucibince yapacağı ticarî muamelelerden dolayı tacir sıfatını ihraz etmez.

Bu kanunda yazılı mütedavil sermayeden Vakıflar umum müdürlüğüne yapılan taahhüdat ve sarfiyat Divanı muhasebat vizesinden müstesnadır.

Bu babdaki muamele ve mukaveleler, Arttırma, eksiltme ve ihale ve Muhassebei umumiye kanunları ahkâmına tâbi değildir. Bu muamelelerin şekli ve mütedavil sermaye ile işleyecek gelir kaynaklarından mahiyetlerine göre işletme tarzları ve rantabilite hesapları ile memur ve müstahdemlerin vazife ve salâhiyetleri ve hesap usulleri ve tahsil ve tediye şekilleri ticarî usul ve kaidelerin umumî hükümlerine göre Vakıflar idare meclisince tesbit olunur. Bu idarelerin durumu hususî hukuk hükümlerine tâbidir.

Mütedavil sermayeye aid muamelâta taallûk eden sulh ve ibraya ve akdedilmiş olan mukavelelerin tadiline karar vermek salâhiyeti Vakıflar idare meclisine aiddir.

YEDİNCİ MADDE — Senelik muamelâtı mübeyyin bilânço ve kâr ve zarar hesabı ayrıca tutularak her malî sene sonundan itibaren dört ay zarfında tedkik edilmek üzere Divanı muhasebata verilir.

SEKİZİNCİ MADDE — Her işletme idaresinin senelik bilânçosu ile ticarî esaslara göre tesbit edilecek gayrisafi kârından bütün masraflar ve işletmeye aid demirbaş eşya amortismanları çıkarılmak ve kullanılmış olan sermayeye yüzde beş nisbetinde faiz ayrılmak suretile tesbit edilecek safi kârın yüzde yirmisini geçmemek üzere idare meclisi kararla bir miktar ihtiyat akçesi verilir ve mütebakisi Vakıflar idaresi bütçesine irad kaydolunur.

Bilânço mucibince tahakkuk edecek zararın ihtiyat akçesinden tesviyesi mümkün olmadığı takdirde ödenmeyen miktarı ertesi seneye devredilir. İhtiyat akçesi mütedavil sermaye gibi kullanılır.

DOKUZUNCU MADDE — İşletme idareleri birer müdür ve muhasib ile lüzumu kadar fen ve ambar memurundan ve diğer müstahdemlerden tereküb eder.

ONUNCU MADDE — İşletme idarelerinde müdürlerin reisliği altında muhasib ile o muntakada çalışan fen adamlarından mürekkep idare komisyonu bulunur.

ON BİRİNCİ MADDE — İşletme idarelerine müteallik her türlü mükud ve mukavelât, alım ve satım işleri ve işletme şekil ve tarzları idare meclisi kararla müdür tarafından yapılır.

ON İKİNCİ MADDE — İşletme idarelerinde kullanılacak ve ücretleri mütedavil sermayeden verilecek olan müstahdemler görecekları işlerden dolayı halk ve idare ile vaki olacak muamele ve münasebetlerinde diğer hususî müesseseler müstahdemleri hakkındaki hükümlere tâbi olup haklarında Memurin muhakemat kanunu ahkâmı tatbik olunmaz. Şu kadar ki, bu işlere aid para ve malları çalanlar, ihtilâs edenler, zimmetine geçirenler, her ne suretle olursa olsun suiistimal edenler, evrak ve defatir üzerinde suç işleyenler diğer vakıf mallar hakkında ika olunan bu gibi suçlara müretteb cezalarla teziye olunurlar.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — İşletme idarelerinin daimî aylıklı memur ve müstahdemleri hakkında 3659 sayılı kanun hükümleri tatbik olunur. İşbu memur ve müstahdemlerden vazife kusuru olmayanlara sene sonunda sekizinci madde mucibince tesbit edilecek safi kârın yüzde beşine kadar ve birer aylıklarını geçmemek şartile ikramiye verilebileceği gibi fevkalâde hizmeti olanlara idare meclisi karârile kâr ile mukayyet olmaksızın ayrıca senede bir maaş kadar ikramiye verilebilir.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — 3254 sayılı kanun kaldırılmıştır.

MUVAKKAT MADDE — 3254 sayılı kanun hükmüne göre yapılan muameleler bu kanunun meriyetini müteakib tasfiye ve neticeleri bu kanun hükümleri dairesinde Vakıflar idare meclisince tayin edilecek esaslara göre yeni işletme idarelerine veyahud Vakıflar idaresinedevrolunur.

ON BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ON ALTINCI MADDE — Bu kanun hükümlerini icraya Başvekil memurdur.

23 ağustos 1940

<i>Cümhuriyet Reisiğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	22 - VIII - 1940 ve 1/161
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisiğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	27 - VIII - 1940 ve 4/862
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	Cild Sayfa 2 394 13 80,120:122,132:134